

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

§. 3. De privilegio gratioso, & remuneratorio, conventionali, & puro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

contingit, si personæ tantum concedatur, quodque vocatur privilegium personale, singulare. Nam licet hoc aliquo modo dici possit perpetuum, sicut exilium pro tota vita perpetuum dicitur: comparatione tamen facta cum privilegio alio reali perpetuo, temporale est, quia pro tempore signato, qualis est hominis vita, durat; hac enim finita, & privilegium finitur, ex cap. privilegia, de regulis iuris, in 6. & l. privilegia, l. in omnibus causis, ff. eodem. Ex parte concedentis est privilegium temporale, quando pro sola eius vita conceditur, vel pro limitato aliquo tempore. Nam licet privilegium, quia gratia est, & favor, non finitur de se morte concedentis, quando absolute conceditur, ex cap. gratum, de offic. delegat. Et nisi super gratia, eodem tit. in 6. At si concedens limitaverit intentionem suam, vel solum pro tanto tempore, vel pro sua vita vim habeat, ultra illam extendi non poterit, quia non potest extendi privilegium ultra intentionem concedentis illud. Quando vero hoc censetur contingere, ex verbis ipsius privilegij desumendum est, & nos explicabimus, cum de cessatione privilegij loquemur. Ex parte vero privilegij est temporale, si concedatur sub aliqua conditione, quæ lapsu temporis finitur: nam ultra illam extendi non poterit, quia non extenditur privilegium ultra intentionem concedentis illud.

§. III.

De privilegio gratuito, & remuneratorio, conventionali, & puro.

1. Explicatur hac privilegia.
2. Quilibet ex his privilegiis potest esse reale, & personale.
3. Proponuntur aliquot objectiones.
4. Solvuntur.
5. In casu dubio, an hæc censenda sint privilegia personalia, an realia.

Tertio dividitur privilegium in gratuitum, & remuneratorium. Remuneratorium privilegium dicitur, quod alicui conceditur in præmium, & satisfactioem meritorum eius, vel suorum parentum, vel consanguineorum. Gratuitum vero, in quo non habetur respectus ad vlla merita tanquam merita. Concedens enim privilegium dupliciter se gerere potest in illius concessione. Primum pure, gratiosè, cui gratia non obstat respectus ad merita privilegiati, tanquam ad causam impellentem, & moventem ad concessionem; obstat tamen, si respiciat merita, tanquam merita, & pretium; pro quibus, & in quorum satisfactioem, & præmium intenditur privilegium concedi. Si ergo privilegium merita, ut merita non respiciat, erit privilegium gratuitum: si autem illa, ut merita spectet, & privilegij concessione velit illa remunerari, & quodammodo satisfacere, censetur privilegium remuneratorium; in hac enim explanatione omnes Doctores conveniunt.

Quarto, dividitur privilegium in conventionale, & purum. Conventionale autem privilegium, ut ex ipsis terminis constat, est, quod ex conventionne, & pacto conceditur. Non conventionale, seu purum, quod omni conventionne, & pacto caret.

Dices conventionem privilegio stare, quia quæ debentur ex conventionne, sunt debita; privilegium autem est gratia, ut diximus: gratia autem debito opponitur. Ergo.

Respondet, de ratione privilegij solum est facultas alicui concessa extra id, quod à iure habet, quæ de se gratia est: quod autem hæc facultas, & gratia concedatur ex debito, vel ex liberalitate, nihil interest ad privilegium: ut bene dixit Suarez lib. 8. de priviil. cap. 4. n. 9.

2. Sed inquires, an quolibet ex his privilegiis possit esse reale, vel personale?

Respondet & posse esse reale, & personale, quia siue pure, siue ex pacto, siue in remunerationem, siue gratiosè privilegium concedatur, potest concedi personæ, vel officio, limitato tempore, vel in perpetuum. Ergo ex se indifferens est, ut personale sit, vel reale: quare attendenda sunt verba privilegij, & materia circa quam versatur, ut inde colligatur, an privilegium reale sit, vel personale.

3. Sed obijces, quia privilegium remuneratorium non videtur posse esse reale; contra vero privilegium conventionale non videtur esse posse personale. Ergo supradicta doctrina non subsistit: quod autem privilegium remuneratorium non possit esse reale, hoc est, ad hæredes, & successores transire, inde probatur: quia ad ipsos non transiunt merita, ob quæ privilegium est concessum. Ergo neque privilegium transire potest, privilegium enim remuneratorium debet habere merita, quæ remuneret. Ergo ubi non habet merita, quæ remuneret, privilegium remuneratorium esse non potest. Et confirmo ex l. 69. ff. de regul. iur. ubi in omnibus causis id observatur, ut ubi persona conditio locum facit beneficio, ibi deficiente ea, beneficium quoque deficiat, & ex l. 1. ff. de constit. Princip. ubi Visian. dicit, Quæ Princeps alicui ob merita indulget, vel si quam

pœnam irrogavit, vel si cui sine exemplo subvenit personam non egreditur. Ergo privilegium concessum ob merita alicuius, illius personam egreditur: siquidem conditio ipsius locum fecit beneficio, ac proinde ea deficiente, beneficium deficere debet. Quod autem privilegium conventionale personale esse non possit, inde probatur, quia fundatur in pacto, & non in persona, & ratione pacti neque ab ipso concedente revocari potest. Ergo est privilegium reale, & de se perpetuum.

4. Facilis est horum solutio. Dico ergo privilegium remuneratorium non exigere actu merita, quando est, sufficit, si aliquando præcesserint; propter merita enim præterita tibi privilegium remuneratorium concedi potest; imò propter merita tuorum parentum, vel consanguineorum: illa enim merita in te remunerantur, & illud privilegium remuneratorium est, non tuorum meritorum, sed aliorum, quæ tibi applicantur.

Ad confirmationem desumptam ex regul. 69. concedo, ubi personæ conditio locum facit beneficio, taliter, quod beneficium à conditione personæ pendat in esse, & conservari, deficiente ea, beneficium quoque deficere. Quia tunc est privilegium personale, qualitatem personalem respiciens. At quia sæpè personæ conditio locum facit beneficio, quod beneficium non dependet in sui conservatione à conditione, quæ illius fuit occasio; ideo tale beneficium non semper finitur deficiente persona, sed ad successores transire potest. Ad legem illam primum concedo privilegia, quæ Princeps alicui ob merita indulget, vel gratis donavit, personam illius cui sunt concessa, non egredi; per consequentiam, inquam, similitudinem, & exemplum, quia in regul. 74. de regulis iuris, in 6. dicitur, Quod alicui gratiosè conceditur, trahi non debet ab aliis in exemplum. Hoc tamen non obstat, quominus per identitatem possint personam egredi, & ad successores transire. Quod si rectè expendatur, non est propriè egredi personam, cui sunt privilegia concessa; siquidem à principio non fuerunt vni, & singulari personæ concessa, sed multis, scilicet omnibus ex familia, vel successoribus in dignitate. Alia verò obiectio de privilegio conventionali difficultatem non habet. Concedo ergo privilegium conventionale fundari in pacto, tanquam in occasione, & causa, ob quam est concessum: non tanquam in fundamento, cui annexatur ipsa concessio; est enim pactum occasio concessionis, non materia illius.

5. Sed ulterius inquires, quid in casu dubio censendum sit, an privilegium reale, an personale. Et quidem de privilegio conventionali regulatier censendum est reale, ex l. 2. ff. de iure immunitatis. Ratio est, quia huiusmodi privilegium rationem contractus foritur, qui regulatier ad hæredes transit, ex l. iurisgenium, §. pactorum ff. de pactis. Menochius de præsumpt. lib. 3. præsumpt. 103. num. 22. Barbosa in l. quia tale, ff. de soluto matrimonio, num. 6. ad finem. De privilegio autem remuneratorio censeo probabilis in casu dubio personale esse, quia merita, in quibus fundatur, personalia sunt: sic Menochius plures referens supra num. 12. Barbosa num. 6. Basil. lib. 8. cap. 18. §. 1. num. 9.

§. IV.

De privilegio affirmativo, & negatio, communi, & singulari, fauorabili, & odioso.

1. Explicatur affirmativum, & negativum, & quomodo distinguantur.
2. Privilegium commune, & singulare expenditur.
3. Fauorabile, & odiosum declaratur.

Quinto privilegium sicut & lex, & præceptum dividit solet in affirmativum, & negativum. Divisio est ratione materiae privilegij. Affirmativum privilegium vocatur, quod facultatem concedit ad aliquid efficiendum; negativum, quod concedit facultatem ad omitendum. Multipliciter autem hæc differunt. Primo d'ferunt, quia privilegium affirmativum aliquando est contra ius commune, aliquando est præter illud, quia in actione consistit, quæ potest esse, & iuri communi adversa, vel saltem ab illo non concessa: sic privilegium concessum ingrediendi monialium monasteria, est contra ius commune, & privilegium lucrandi indulgentias, eligendi Confessorem præter ius commune. At privilegium negativum semper est contra ius certum, vel saltem dubium; quia esse non potest privilegium, nisi concedat facultatem aliis non habenti: at quilibet habet potestatem omitendi ea, ad quæ faciendâ nullo iure tenetur. Ergo ad hæc omitenda non datur privilegium. Dixi, contra ius certum, vel dubium, ut comprehenderem omne privilegium, tam declarativum facultatis, quàm concessivum illius, quando enim ius dubium est, & non obligat nisi ex ignorantia, & scitipulo alicuius; tunc privilegium, quod illi conceditur, non est propriè privilegium, quia non est concessio alicuius facultatis aliis non habenti, sed est declaratio facultatis incognita, quam habebat. Hinc est secunda differentia privilegij affirmativi à negatio, quia negativum semper